

I dette holdningsstof udtrykker forfatteren sin personlige holdning om emnet.

SYNSPUNKT

Vi skal sikre en ramme om Danmarks innovative udvikling af klimatilpasning

Af [Birgitte Hoffmann](#) og [Maj-Britt Quitzau](#) 4. oktober kl. 05:00

Danmark går forrest, når det gælder innovation og nye løsninger i forhold til klimatilpasning. Men hvis vi skal beholde den position, kræver det, at politikere og ledere støtter op om projekterne, skriver to forskere fra Aalborg Universitet i dette synspunkt. Illustration: DNNK.

Birgitte Hoffmann
Lektor, [Aalborg Universitet](#)

Maj-Britt Quitzau
Lektor, [Aalborg Universitet](#)

Vi har i Danmark på kort tid sat gang i en omstilling af vandsektoren.

Fra at behandle regnvand som spildevand i underjordiske kloaksystemer, har vi introduceret en naturbaseret tilgang og på lidt mere end 10 år skabt en række innovative anlæg rundt om i danske kommuner.

Her forebygger håndtering af hverdagsregn, skybrud og stormflod ikke kun oversvømmelser, men bidrager også med rekreative funktioner, natur og trafiksanering.

Danmark er blevet et land, man besøger for at se de visionære projekter, og denne form for innovativ viden og nye løsninger skaber grøn vækst. Det var ikke sket uden en stærk mobilisering og netværksdannelse i branchen.

EU Life-projektet 'Coast to Coast Climate Challenge' (C2CCC) er et centralt eksempel på, hvordan denne udvikling er blevet understøttet.

Med dette oplæg rejser vi spørgsmålet: Hvordan vi fremover kan skabe lignende rammer og ressourcer, så vi i Danmark fortsat kan løfte det innovative potentiale?

Hvordan fik vi gang i innovativ klimatilpasning?

Vi bliver ofte spurgt i internationale sammenhænge, hvordan det kan være, at Danmark har været så hurtige til at udvikle de innovative naturbaserede løsninger i praksis.

I for eksempel Sverige har man også ambitioner om dette, men lovgivning og eksisterende praksisser synes at udgøre barrierer. I Tyskland har man oplevet værre hændelser, men det er fortsat helt uafklaret, om ansvaret for at skabe løsninger skal placeres nationalt, regionalt eller lokalt.

Det korte svar er, at det er et godt samspil mellem flere forskellige ting.

Skybrud satte dagsorden; nationale krav om klimatilpasningsplaner skubbede på kommunernes analyser; branchen var modige og dygtige til at gå nye veje; og vidensinstitutioner var hurtige med at bringe ny viden i spil og etablere stærke og brede faglige netværk.

Her sætter vi fokus på netværkene og deres betydning.

C2CCC – en ramme for innovation og læring

Det store regionale C2CCC-samarbejde, som Region Midtjylland tog initiativ til, har netop afholdt sin afslutningskonference.

Projektet har med støtte fra EU gennem seks år skabt et partnerskab med et stort antal kommuner og forsyninger og vidensinstitutioner og igangsat en række spændende projekter.

Partnerskabet har desuden mobiliseret virksomheder, museer, foreninger og borgere og flere ind i klimatilpasningen og udviklet et unikt netværk til at kvalificere projekterne og skabe og dele ny viden og nye værktøjer i klimatilpasningen.

Vi har for eksempel i regi af C2CCC-samarbejdet med flere kommuner om at udvikle værktøjer til værdiskabende klimatilpasning, som senere i år udkommer i form af en håndbog til projektledere.

Samarbejdet blev muligt, fordi C2CCC skabte rammerne for, at forskellige parter kunne mødes, reflektere og udvikle en praksis.

I det konkrete eksempel betød deltagelsen i C2CCC, at vi som forskere blev opmærksomme på de udfordringer, kommunerne stod med for at forankre både små og store projekter blandt borgere og andre aktører.

Og så hjalp det med at afklare, hvordan projekterne kunne skabe værdi udover at håndtere vand. I regi af C2CC kunne vi etablere et længere forløb, hvor ny viden blev sat i spil i samarbejde med projektlederne, og der blev udviklet og afprøvet nye metoder.

Dette kunne kun lade sig gøre, fordi parterne gennem C2CCC fik tid og legitimitet til at samarbejde, eksperimentere og samle op på den nye viden.

De stærke tværfaglige netværk

Før C2CCC var andre stærke netværk afgørende for udviklingen. I 2011 var vi sammen med Københavns Universitet, DTU, DHI og Teknologisk Institut således initiativtagere til innovationsnetværket 'Vand i Byer'.

Vi fik midler ad flere omgange, så vi i knapt 10 år kunne udvikle og understøtte et netværk af forsynings, kommuner, styrelser, rådgivere og producenter.

Vand i Byer havde en central rolle med at introducere og kvalificere de nye grønne tilgange til klimatilpasning i Danmark.

Gennem netværket blev det muligt at udbrede ny viden, udvikle teknologier og dele viden på tværs af mange forskellige aktører i branchen og dermed accelerere udviklingen.

I 2020 besluttede flere netværk og projekter at pulje ressourcerne og etablere DNNK, Danmarks Nationale Netværk for Klimatilpasning.

Det er en landsdækkende forening betalt af branchen selv, som opretholder et netværk til vidensdeling. Det er en fantastisk platform for at udvikle feltet yderligere, men det har ikke ressourcer til at understøtte innovative projekter og andre former for udvikling.

Og vidensinstitutionerne har i samarbejde med virksomheder og kommuner og DNNK forgæves søgt flere større projekter til at løfte dette. I de forskellige puljer er klimatilpasning ikke blevet prioriteret som et område for innovation og omstilling.

Hvordan understøtter vi innovation i fremtiden?

Men vi er langt fra færdige med at klimatilpasse, og innovationsbehovet er fortsat stort.

Vi står overfor meget store investeringer i de kommende årtier – der er tale om et giga anlægsprojekt, hvis projekterne i danske kommuner puljes.

Vi er samtidig forpligtet til at bruge de mange ressourcer til også at adressere en bæredygtig fremtid.

Forskning peger på, at investeringerne i klimatilpasning kan være en løftestang til at reducere klimagasser og realisere en bæredygtig udvikling. Men det kræver innovativt arbejde at realisere dette potentiale.

Historien i Danmark viser, at branchen kan arbejde innovativt. Det globale marked for ny viden og nye løsninger er enormt.

Men fortsat innovation kræver ressourcer – ikke mindst tid – for at både vidensinstitutioner og praktikere kan samarbejde om at sætte ny viden i spil, eksperimentere, opsamle og dokumentere viden og videndele.

Så spørgsmålet er, om politikere og ledere vil skabe rammerne, for at danske klimatilpasningsprofessionelle også i fremtiden kan løfte den udfordring, som de har vist sig modige og kvalificerede til, og dermed sikre, at Danmark fortsat er i front, når det gælder grøn omstilling og værdiskabende klimatilpasning?

Vil du bidrage til debatten med et synspunkt? Så skriv til vores PRO debatredaktion på pro-sekretariat@ing.dk

Klimatilpasning

Kystbeskyttelse

Innovation

Oversvømmelser
